Մանուչիի որ վենետական յառաջդիմութիւններ կը մտցուն իր արհեստին մէջ (1494 — 1515) աւելի յստակ տառերու և յարմարագոյն «ֆորմա»ի գործածութեամբ : Իր հիմնած տունը կը շարունակեն Բոյ և իր թոռը Ալտ կրտսեր՝ մինչև ԺԶ. դարու վերջ : Իսկ ի Ֆիորենցա՝ Ճունտաները յառաջ մղեցին Ալտիներու գործին դեմ , գէշ նմանողութեամբ մը : — 1469 ին Ֆրանսա ալ Վենետիկի հետ ունեցաւ տպագրութիւնը . Ժան տը լա Բիեռ. և Կիյոմ Ֆիշէ Մայանսեն բերել տուին Իլլ.ին Կեռ.ինկը , Միշել Ֆռ.իպուռ.կերն ու Մառ.բեն Բռ.անցը . գանոնք Սօռ.պոն հաստատելով՝ տպագրեցին նախ «Կասբառ.ինօի նամակները» , Կռ.ագիս փիլիսոփային «Թուղթ»-երը , Վ.ալլայի «Վ.այելչութիւնք լատին լեզուի»ն ևն. : 1473 ին 3 տպագրիչք Սօռ.պոնեն եկան և հաստատուեցան Սեն-Ժազ փողոցը : Շուտով բազմաթիւ մրցակիցներ ունեցան ի Բարիզ , և Լուի ԺԱ.ին ա՛յնքան քաջալերուող տպագրութիւնն արագօրեն տարածուեցաւ ամբողջ Ֆրանսա :

1471 ին տպագրութիւնը Մեց մտաւ : — 1473 ին Լիօն և Պուտաբեշտ : — 1477 Անժեռ. : — 1479 Բուաթիէ և Օքսֆօրտ : — 1480 Պայեն : — 1483 Թռ.ուա : — 1484 Ռէն : — 1486 Ապըվիլ : — 1487 Պրզանսօն : — 1488 Թուլուզ : — 1490 Օռլեան : — 1491 Տիժոն և Անկուլեմ : — 1493 Նանթ : — 1495 Լիմոժ : — 1496 Թուռ. : — 1497 Ավինեոն : — 1500 Բեռ.բինեան : Նոյն տասներեուն էր որ Բարիզի մէջ՝ Հանրի Էթիեն իր հրատարակութիւններով մեծ համբաւ ստացաւ մեկ դարու չափ , և երբ 1520 ին մեռաւ՝ այրին ամուսնացաւ նշանաւոր տպագրիչ Սիմոն տը Կոլինի հետ : — Զուիցերիոյ մէջ Ժան Ֆռ.օպէն (1460 — 1527) տիեզերական համբաւ մը կ՚ստանար «Երասմ»ի հրատարակիչը դառնալով : — Պէյֆիքա , Մանսիօնի և Թ. Մառ.բենի (1450 — 1534) գործը կը շարունակէր Բրիս. Բյանքեն (1514 — 1589) որ առաջնակարգ տպագրիչ մը հանդիսացաւ : — Յիշենք այս առթիւ քանի մը ինդարեան համբաւաւոր տպագրիչներ ալ : Բարիզ՝ Անթուան Վ.իթռ.է (1595 — 1614) : Սեպաստիեն Բռ.ամուազի (1585 — 1669) և Լուի Պիկնէն՝ անդ : Լէյտի մէջ՝ Էլզեվիրները (1592 — 1617) : — Աւելի նորերեն , կան Ժոզէֆ-Ժէռ.առ.-Պառ.պու (1746) , Ճօն Պէսքուիլ (անգլ.) 1706 — 1775 , Ժան Պարիսը Պոտոնի (իտալ.) 1740 — 1813 : ԺԸ. դարու վերջերն ու ԺԹ. դարու սկիզբներն էր որ ՏԻՏՕՆները (Ֆրանսացի) աշխարհանշանաւոր դարձան՝ տպագրութեան մէջ ներմուծած իրենց բարելաւումներով :

Ի վերջ կոյս ԺԵ. դարու , տպագրութիւնն արտակարգ զարգացում մը ստացաւ . բոլոր մեծ քաղաքներն ունեցան իրենց գործարանները : Ուիլեամ Քէյքսթըն Անգլիա մտցուց զայն և իր մամուլը հաստատեց Ուէսթմինսթրի աբբայարանը 1474 ին : — Միևնոյն տարին էր որ Պալի , Պռ.իսելի և Թուռ.ինսի մէջ սկսաւ ան : — Յաջորդ տարին ի Սեվիլլ : — 1478 Ճենովա : — 1480 Լայբցիկ : — 1482 Վիեննա : — 1483 Լէյտ : — 1489 Լիզպոն : — 1491 Բռ.աքսվիա : — 1493 Բօրէնհակ : — 1499 Մատրիտ : — 1507 Էսթինպուրկ և Ֆռ.անքֆօռ-սուռ.-ը-Մայն : — 1516 Բուամպռ.ը : — 1523 Ամսթերտամ : — 1524 Տրեսդ : — 1528 Լիսբոն : — 1539 Պռ.ոն : — 1543 Պոն : — 1547 Հանովր : — 1563 Կոա : — 1564 Մօսքուա : — 1566 Մեքսիքա : — 1578 Պռ.ոլին և Վ.արշաւա : — 1590 Մաքաս : — 1603 Բէքին : — 1638 Բեմպրիճ (Հիւսիս. Ամեր.) : — 1647 Մալթա : — 1656 Բրիսթանիա (Նորվեկիա) : — 1671 Բանքոն : — 1686 Ֆիլատէլֆիա : — 1693 Նիւ Եօրք : — 1711 Բէրսպուրկ և Թիֆլիզ : Արաբերեն տառերով տպագրութիւնը Մայանսի մէջ եղած է 1486 ին (քերական մը միայն) : Իսկ 1514 ին Կռ.էկսոռ.իս Ճիօրճի Իտալացին Ֆանօի մէջ հրատարակեց արաբերեն Ա. գիրքը , Հայկական Տպագրութենն 2 տարի վերջ : Տ-ֆ-ռ-ռ-ռ